

LIIKENNEHISTORIAN SUURTEOS ILMESTYNYT

Kolmiosainen suurteos liikenteen, eritoten maantieliikenteen, historiasta on kokonaisuudessaan ilmestynyt. Tielaitoksen teettämän tutkimuksen ensimmäinen teos "Pikeä, hikeä, autoja" ilmestyi vuonna 1995. Vanhempia aikoja koskevat osat 1-2, "Soraa, työtä, hevosia" sekä "Maata, jätää, kulkijoita", ilmestyivät 11.6.1999.

Sarjan päätoimittaja on ollut dos. Jaakko Masonen tielaitokselta. Tutkimus on tuotettu yhteistyössä Oy Chronicon Ltd:n kanssa. Yhtiön tutkijat ovat vastanneet pääosasta tutkimus- ja kirjoitustyötä sekä toimittaneet sarjan osat 1-2. Tutkimus on suurimpia suomalaisia historiahankkeita 1990-luvulla.

1500-luvulle saakka sodankäynnin pelottavin yksikkö oli mies ja hevonen. Tykistön kehittyminen vähensi ratsuväen merkitystä, mutta hevosen merkitys kasvoi alati lisääntyneissä kuljetuksissa, joita sodankäynnin tarpeet sekä kasvava kauppa vaativat. 1700-luvulla kärryt ja vaunut olivat jo yleisiä, mutta useimmat yhä kävelivät.

Kuljettamisen ongelmat ovat olleet suuret harvaan asutussa ja pitkien välimatkojen maassa. Ennen kuin tavara kellui laineilla kohti vientimaita, se oli tavallisesti kulkenut pitkiä matkoja maalla. Vain osa vesireiteistä sopi tavarankuljetukseen.

Jo 1930-luvulla linja-autoilla kulki enemmän ihmisiä kuin rautateillä. Henkilöautojen määrä kasvoi nopeasti toisen maailmansodan jälkeen. Kuitenkin eniten tuolloin oli moottoripyöriä - ja hevosiaakin kulki liikenteessä vielä kauan sodan jälkeen. Rautatiet eivät syrjäyttäneet hevosliikennettä eivätkä kuorma-autot rautateitä. Liikennemuodot ovat täydentäneet toisiaan.

Teosten kuvitus perustuu kymmeneen ennen julkaisemattomiin kuviin ja antia täydentävät monet tietoiskut eri aiheista. Kulkijan taipaleilla - ja kestikievereissa - vaeltaa niin piispa Henrik kuin Reijo Taipalekin.

Maata, jätää, kulkijoita. Tiet, liikenne ja yhteiskunta ennen vuotta 1860.
Toim. Tapani Mauranen.
Tielaitos ja Edita: Helsinki 1999.

Soraa, työtä, hevosia. Tiet, liikenne ja yhteiskunta 1860-1945. Toim. Jaakko Masonen, Kimmo Antila, Veikko Kallio, Tapani Mauranen. Tielaitos ja Edita: Helsinki 1999.

Pikeä, hikeä, autoja. Tiet, liikenne ja yhteiskunta 1945-2005. Toim. Jaakko Masonen ja Mauno Hänninen. Tielaitos ja Painatuskeskus. Helsinki 1995.

Kirjoja on saatavissa mm. Mobiliasta (03) 3140 4000.

Lisätietoja:

VTM Tapani Mauranen, 040-525 6273, tapani.mauranen@chronicon.com

Dos. Marko Nenonen, 040 577 9737, marko.nenonen at uta.fi